

Bruxelles, 28. svibnja 2018.
(OR. en)

9288/18

COPS 171
CIVCOM 89
CFSP/PESC 475
CSDP/PSDC 271
RELEX 451
JAI 493

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	28. svibnja 2018.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	9032/18 COPS 160 CIVCOM 83 CFSP/PESC 453 CSDP/PSDC 262 RELEX 423 JAI 433
------------------	---

Predmet:	Zaključci Vijeća o jačanju civilnog ZSOP-a – zaključci Vijeća (28. svibnja 2018.)
----------	--

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o jačanju civilnog ZSOP-a koje je Vijeće za vanjske poslove usvojilo na sastanku 28. svibnja 2018.

**ZAKLJUČCI VIJEĆA O
JAČANJU CIVILNOG ZSOP-a**

1. Civilnim aspektom zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) globalnoj ulozi EU-a u pogledu međunarodnog mira i sigurnosti daje se jedinstvena dodana vrijednost. Civilni ZSOP trebalo bi ojačati oslanjajući se iskustvo stečeno u petnaest godina njegova postojanja i uzimajući pritom u obzir zabrinjavajuću preobrazbu strateškog okružja EU-a posljednjih godina, uključujući pojavu i eskalaciju sukoba oko Europske unije te kontinuiranu nestabilnost i transnacionalne prijetnje. U tom kontekstu počevši od ove godine potrebno je napraviti kvalitativan i kvantitativan iskorak u pogledu civilnog ZSOP-a kako bi se ojačala uloga EU-a kao globalnog dionika u civilnom upravljanju krizama. Ojačan civilni ZSOP osnovni je element zajedničkog pristupa EU-a, koji na integriran način funkcionira uz druge instrumente EU-a u svrhu ostvarenja Globalne strategije EU-a za vanjsku i sigurnosnu politiku.
2. Za takav iskorak potrebno je utvrditi ulogu civilnog ZSOP-a u čijem će središtu biti dugogodišnji prioriteti i rješavanje postojećih i novih izazova, uz nov, fleksibilan, modularan i nadogradiv pristup, kao i učinkovito osiguravanje resursa za misije. Vijeće naglašava da su prioriteti iz Feire u vezi s jačanjem policije, vladavine prava i civilne uprave u nestabilnom i konfliktnom okružju i dalje osnovna funkcija civilnog ZSOP-a. Usto ističe važnost reforme sektora sigurnosti i zadaća praćenja te mogućnost razmještanja misija ZSOP-a s izvršnim ili poluizvršnim mandatima, u skladu s dogovorenim modalitetima. Vijeće naglašava važnost sudjelovanja i odgovornosti zemlje domaćina kako bi se postigli djelotvorni i održivi rezultati te time znatno doprinijelo otpornosti i sigurnosti partnerskih zemalja. Ističe da se civilnim ZSOP-om odgovara na određene situacije na temelju prioriteta EU-a u pogledu vanjskog djelovanja i procjene potreba i zahtjeva zemlje domaćina. Taj se odgovor odvija u skladu i suradnji s relevantnim instrumentima EU-a, državama članicama EU-a te aktivnostima drugih međunarodnih partnera u okviru integriranog pristupa.

3. Vijeće napominje da se civilni ZSOP može upotrijebiti u svim fazama sukoba, uz poseban naglasak na stabilizaciji i prevenciji. Naglašava važnost pojačane suradnje među misijama ZSOP-a i drugim relevantnim alatima vanjskog djelovanja EU-a u različitim fazama sukoba. Uviđa da će se zbog djelovanja u svim fazama sukoba civilni ZSOP suočiti s različitim izazovima. Vijeće potvrđuje inherentnu vrijednost izgradnje kapaciteta i uloge ZSOP-a u potpori lokalnih dionika i vlada radi smirivanja sukoba i razvoja političkog okružja koje je pogodno za izgradnju kapaciteta.

U tom kontekstu Vijeće ponovno potvrđuje da je civilni ZSOP važan vanjski instrument šireg odgovora EU-a kojim se doprinosi i prevladavanju sigurnosnih izazova, među ostalim u vezi s nezakonitim migracijama, hibridnim prijetnjama, kibersigurnošću, terorizmom i radikalizacijom, organiziranim kriminalom, upravljanjem granicama i pomorskom sigurnošću, kao i sprečavanjem i borbom protiv nasilnog ekstremizma, uzimajući u obzir i potrebu očuvanja i zaštite kulturnog nasljeđa. Ističe da se civilnim ZSOP-om doprinosi prevladavanju takvih izazova u okviru spona između unutarnjih i vanjskih aspekata, ako je primjereno u suradnji s dionicima iz područja PUP-a.

4. U tom kontekstu i podsjećajući na zaključke iz studenoga 2017. Vijeće potvrđuje dokument za raspravu koji je predstavila visoka predstavica kao temelj za jačanje civilnog ZSOP-a i daljnji rad u tom pogledu. Slaže se s time da se civilnim ZSOP-om može doprinijeti ostvarenju pet strateških prioriteta iz Globalne strategije EU-a: sigurnosti Unije, otpornosti država i društava u susjednim i okolnim regijama, integriranom pristupu vanjskim sukobima i krizama, kooperativnim regionalnim porecima i globalnom upravljanju za 21. stoljeće. Vijeće ponovno potvrđuje ključan doprinos civilnog ZSOP-a ostvarenju razine ambicije EU-a i triju strateških prioriteta koji proizlaze iz globalne strategije u području sigurnosti i obrane, kako je u okviru Vijeća dogovoreno u studenome 2016., odnosno odgovora na vanjske sukobe i krize, izgradnje kapaciteta partnera i zaštite EU-a i njegovih građana, u skladu sa zadaćama ZSOP-a utvrđenima Ugovorom.

5. S obzirom na navedeno Vijeće podržava opće ideje i razinu ambicije iz dokumenta za raspravu te posebice poziva na operacionalizaciju obnovljena strateškog pristupa civilnom ZSOP-u radi:
- a. poboljšanja djelotvornosti civilnog ZSOP-a:
- jačanjem i ubrzanjem planiranja u okviru ZSOP-a s pomoću relevantnih struktura za donošenje odluka i jednostavnijih i bržih postupaka, pod političkom kontrolom i strateškim vodstvom Političkog i sigurnosnog odbora u skladu s člankom 38. UEU-a, s ciljem određivanja posebnih zadaća civilne misije ZSOP-a u određenoj situaciji;
 - temeljenjem takvog planiranja na zajedničkoj analizi sukoba EU-a, obično s pomoću političkog okvira za pristup krizama (PFCA) kao ključnog alata u tom pogledu;
 - integriranjem, prema potrebi, regionalnog pristupa u fazu planiranja, čime se osigurava najveća moguća usklađenost ciljeva misije s ciljevima koji su utvrđeni u regionalnim strategijama EU-a koji se odnose na zemlju domaćina;
 - razvojem na temelju toga jasno definiranih mandata kako bi se omogućila veća modularnost i nadogradivost civilnih misija ZSOP-a u okviru područja primjene članaka 42. i 43. UEU-a, uključujući, prema potrebi, izvršne ili poluizvršne mandate u skladu s dogovorenim uvjetima;
 - izradom dokumenata u vezi s planiranjem kojima se utvrđuju referentna mjerila za praćenje napretka i omogućivanje periodičnih strateških preispitivanja u suradnji s drugim relevantnim instrumentima, programima i aktivnostima EU-a;
 - jačanjem kvalitete i učinka civilnih misija ZSOP-a uzimajući u obzir stečena iskustva, praćenje i evaluaciju usmjerene na učinak, najbolje prakse i povratne operativne informacije u odnosu na planiranje, provedbu i tranzicijske strategije;
 - daljim povećanjem sposobnosti reagiranja civilnih misija ZSOP-a, od boljeg uvida u stanje, donošenja odluka i planiranja do razmještanja, oslanjajući se na napredak koji je u tom pogledu već ostvaren;
 - preispitivanjem postupaka za zapošljavanje koji se u ESVD-u koriste za misije, u bliskoj suradnji s državama članicama i Komisijom;

- razvojem dodatnih praktičkih mjera radi promicanja zajedničkog pristupa EU-a koji se temelji na civilno-vojnim sinergijama unutar ZSOP-a kao i bliskoj suradnji s Komisijom i drugim dionicima izvan okvira ZVSP-a u sklopu integriranog pristupa EU-a sukobima i krizama, s ciljem usklađivanja i koordinacije sa širim djelovanjem EU-a, uključujući razvojnu, stabilizacijsku, humanitarnu i političku dimenziju;
 - dodatnim poboljšanjem koordinacije i postizanjem komplementarnosti s postojećim i planiranim aktivnostima EU-a, osobito s programima razvojne suradnje, odgovora na krize i stabilizacije, uključujući Instrument za doprinos stabilnosti i miru (IcSP). To uključuje putem koordinacije strateškog planiranja misija ZSOP-a te izrade programa od strane dionika EU-a u ranoj fazi radi olakšavanja usklađivanja s drugim vrstama djelovanja EU-a i nesmetanog prelaska na njih, čime se osiguravaju kontinuirano djelovanje i učinak EU-a u dotičnoj zemlji ili regiji, ili pak prelaska na lokalne dionike ili druge međunarodne organizacije;
 - poticanjem sinergija i komplementarnosti među civilnim i vojnim misijama ZSOP-a koje su razmještene na istom području;
 - uključivanjem pitanja ljudskih prava i rodne osviještenosti u sve aktivnosti i osiguravanjem usklađenosti s međunarodnim pravom, a posebice međunarodnim pravom o ljudskim pravima i izbjeglicama te međunarodnim humanitarnim pravom, uzimajući potpuno u obzir RVSUN 1325 o ženama, miru i sigurnosti te naknadne rezolucije, u svim fazama planiranja i operativnim fazama misija;
 - daljnjim poboljšanjem strateške komunikacije kako bi se povećala vidljivost civilnog ZSOP-a i njegova doprinosa jamčenju sigurnosti.
- b. dodatnog povećanja učinkovitosti civilnog ZSOP-a u suočavanju s prijetnjama i izazovima u pogledu spona između unutarnje/vanjske sigurnosti:

- poboljšavanjem, prema potrebi, usklađenosti i suradnje između civilnog ZSOP-a i aktivnosti koje EU poduzima u okviru vanjske dimenzije područja pravosuđa i unutarnjih poslova kao i u okviru sigurnosnih aspekata razvojnih programa i politike susjedstva, uz puno poštovanje nadležnosti i pravnih osnova svakog instrumenta, na temelju procjena pojedine situacije te uz zajedničko planiranje od samog početka;
- razmatranjem mogućih smjerova djelovanja ZSOP-a, utvrđenih u dokumentu za raspravu, s ciljem budućeg planiranja civilnih misija ZSOP-a u bliskom savjetovanju s državama članicama;
- razvijanjem poboljšanih modaliteta za koordinaciju na razini EU-a kojima se uzimaju u obzir relevantni postupci donošenja odluka (među ostalim između relevantnih sastava Vijeća i pripremnih tijela te struktura za planiranje ZSOP-a i dionika iz područja PUP-a), zajedno s državama članicama i na terenu, kao i pri sljedećim koracima u razvoju civilnih sposobnosti;
- poticanjem sinergija između dionika iz područja ZSOP-a te područja PUP-a na operativnoj razini s ciljem povećanja razmjene informacija kako bi se poboljšali uvid u stanje, planiranje, razmještanje i operativni učinak na terenu te kako bi se ojačala suradnja u području osposobljavanja i razvoja sposobnosti. Moglo bi se, prema potrebi, provesti savjetovanje s relevantnim dionicima iz područja PUP-a, sve od početne faze planiranja civilnih misija ZSOP-a, počevši od političkog okvira za pristup krizama (PFCA). Osim toga, prema potrebi bi se mogli uspostaviti dodatni aranžmani za uključivanje stručnjaka iz područja PUP-a u relevantne misije ZSOP-a;
- nadovezivanjem na aktualni rad kako bi se olakšala suradnja s agencijama i drugim dionicima u području PUP-a, u odnosu na prikupljanje i razmjenu informacija, ako to bude omogućeno na temelju mandata misije i mjerodavnih pravila za zaštitu podataka;
- detaljnim utvrđivanjem sposobnosti koje su potrebne kako bi civilni ZSOP mogao i dalje djelotvorno reagirati u prioritetnim područjima utvrđenima u Feiri (policija, vladavina prava i civilna uprava), uključujući reformu sigurnosnog sektora i praćenje, također kako bi se prevladalo navedene sigurnosne izazove, ističući sve veću potražnju za resursima država članica u tom području.

6. Vijeće ističe važnost jačanja suradnje s državama koje su domaćini misijama ZSOP-a kao i poboljšanju partnerstava s partnerskim zemljama i organizacijama. Sinergije i interakcije s relevantnim međunarodnim partnerskim organizacijama, osobito s UN-om, NATO-om i OEES-om, kao i AU-om te ASEAN-om na zajedničkim pitanjima politike i standardima trebale bi pružati obostranu korist i promicati sveukupnu usklađenost. Uz to, Vijeće podupire daljnju suradnju s partnerskim zemljama s ciljem pružanja doprinosa civilnim misijama ZSOP-a, u okviru dogovorenih postupaka.

Sposobnost reagiranja

7. Vijeće pozdravlja aktualni napredak u jačanju sposobnosti reagiranja civilnih misija ZSOP-a. Uz poseban naglasak na višeslojnom pristupu, primijenjenom na uključiv način, ističe sljedeće:
- a) Temeljna sposobnost reagiranja, koja se sastoji od ojačane platforme za potporu misijama kao i resursa stavljenih na raspolaganje postojećim misijama, sada je operativna.
 - b) Temeljna sposobnost reagiranja može se dodatno ojačati brzo primjenjivim sredstvima i elementima planiranja iz država članica, kao i, ako je tako dogovoreno, specijalističkim timovima, ograničenima u pogledu opsega, veličine i vremena, i multinacionalnim sastavima poput Europskih žandarmerijskih snaga, čime se podupire fleksibilan i modularan pristup.
 - c) Potičući istodobno jače sinergije u logističkoj potpori misijama ZSOP-a i nadovezujući se na ono što je već obavljeno, među ostalim u vezi s platformom za potporu misijama, Vijeće je 26. travnja 2018. donijelo odluku o novoj mogućnosti skladištenja. U sklopu mogućnosti skladištenja nabavljat će se, skladištiti, održavati i nadopunjavati strateška zaliha ključne opreme i sredstava potrebnih za brzo razmještanje civilne misije ZSOP-a u bilo koje područje djelovanja u roku od 30 dana.

Sljedeći koraci

8. Vijeće sa zanimanjem iščekuje predstavljanje plana razvoja civilnih sposobnosti, izrađenog u bliskom savjetovanju s državama članicama, službama Komisije i dionicima iz područja PUP-a (uključujući agencije) te uz uvažavanje relevantnih informacija tih sugovornika, do ljeta 2018. Time će se iznijeti sljedeći koraci u razvoju civilnih sposobnosti.

Tim bi se planom, uz uvažavanje nadležnosti država članica u razvoju civilnih sposobnosti, izgradnji kapaciteta i pružanju stručnosti za civilne misije ZSOP-a, trebalo:

- osloniti na sveobuhvatnu procjenu potreba, uključujući potrebe na terenu;
- izložiti koje kvantitativne i kvalitativne sposobnosti treba razviti, uzimajući u obzir kompetencije raspoložive u državama članicama, i predložiti niz prikladnih alata kao što su osposobljavanje i izobrazba, organizacijske mjere i konkretni poticaji, među kojima i financijski, kako bi se poboljšala raspoloživost;
- predložiti načine na koje dodatno pospješiti sposobnost reagiranja;
- iskoristiti predstojeći sastanak Skupine EU-a za civilno osposobljavanje kako bi se utvrdili zajednički zahtjevi u pogledu osposobljavanja, također uzimajući u obzir osposobljavanje u okviru prethodnog raspoređivanja te u okviru misija;
- iznijeti konkretne prijedloge pogodne za povećanje sudjelovanja nacionalnih stručnjaka, uzimajući u obzir različite nacionalne karijerne mogućnosti, te učiniti civilne misije ZSOP-a atraktivnijima za nadležna tijela koja ih upućuju;
- uzeti u obzir područja koja su s gledišta zapošljavanja problematična u aktualnim misijama, kao i jedinstveni skup resursa dostupan za nacionalne namjene, operativne aktivnosti koje provode dionici iz područja PUP-a i druge relevantne međunarodne organizacije, maksimalno iskoristiti moguće sinergije i osigurati dosljednost pri razvoju civilnih sposobnosti na razini EU-a;
- istražiti mogućnosti u okviru proračuna ZSOP-a, kao i moguće sinergije s drugim financijskim instrumentima. Vijeće također potiče Komisiju da prouči mogućnosti za dodatno financiranje u okviru svojeg mandata i proračuna.

Kako bi se postigla bolja usklađenost među potrebama u vezi sa sposobnostima, prioritetima EU-a i kapacitetima država članica, trebalo bi planom razvoja civilnih sposobnosti predvidjeti proces za preispitivanje sposobnosti te ga provesti 2019. Taj proces preispitivanja trebalo bi povezati s raspravama i predviđanjima za proračun kako bi se omogućili dugoročnije planiranje i raspodjela prioriteta u državama članicama.

9. Nadovezujući se na taj rad koji je u tijeku, Vijeće iščekuje da će se paktom za civilni ZSOP do studenoga 2018. pokrenuti provedba obnovljena strateškog pristupa kako bi se u konkretno djelo pretočila razina ambicije koja se ogleda u Globalnoj strategiji EU-a. Trebao bi sadržavati izraz političke predanosti država kolektivnoj suradnji u procesu razvoja sposobnosti kao i izraz predanosti ESVD-a i Komisije tome da će učinkovito iskoristavati dostupne alate i resurse kako bi doprinijeli tom procesu. Također bi trebao obuhvaćati ambicioznije izraze predanosti skupina država članica da će surađivati i dijeliti najbolje prakse kako bi se mogle razviti posebne sposobnosti na modularnoj osnovi. Pripremajući se za taj paket, poziva visoku predstavnicu da u suradnji s Komisijom i u savjetovanju s državama članicama pripremi potrebne konkretne prijedloge kako bi se poduprla operacionalizacija obnovljena strateškog pristupa, među ostalim s ciljem poticanja i olakšavanja takvih kolektivnih i modularnih obveza u paketu. Prema potrebi, postupak se može podržati i raspravama na visokoj razini.
10. Vijeće poziva visoku predstavnicu da u bliskom savjetovanju s državama članicama i u suradnji s Komisijom u tom pogledu postigne napredak u radu u relevantnim okvirima te da izvijesti o provedbi ojačanog civilnog ZSOP-a u okviru godišnjeg izvješća o provedbi Globalne strategije.